

TCVN

TIÊU CHUẨN QUỐC GIA * NATIONAL STANDARD

TCVN ISO 14050 : 2009

ISO 14050 : 2002

Xuất bản lần 2
Second edition

QUẢN LÝ MÔI TRƯỜNG – THUẬT NGỮ VÀ ĐỊNH NGHĨA

ENVIRONMENTAL MANAGEMENT – VOCABULARY

HÀ NỘI – 2009

Lời nói đầu

TCVN ISO 14050 : 2009 thay thế TCVN ISO 14050 : 2000

TCVN ISO 14050 : 2009 hoàn toàn tương đương với ISO 14050 : 2002.

TCVN ISO 14050 : 2009 do Ban kỹ thuật tiêu chuẩn Quốc gia TCVN/ TC 207
Hệ thống quản lý môi trường biên soạn, Tổng cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất
lượng đề nghị, Bộ Khoa học và Công nghệ công bố.

Introduction

This International Standard contains concepts and their definitions as used in the ISO 14000 series of International Standards related to environmental management.

Communication is important in the implementation and operation of Environmental Management Systems. This communication will be most effective if there is a common understanding of the terms used.

Many environmental terms and definitions are the result of recently developed concepts. The gradual evolution of these environmental concepts inevitably means that environmental terminology will continue to develop. The purpose of this document is to convey understanding of the terms used in the ISO 14000 series of International Standards.

The terms and definitions in this International Standard are derived from the following International Standards on environmental management.

ISO 14001:1996 *Environmental management systems — Specification with guidance for use*

ISO 14004:1996 *Environmental management systems — General guidelines on principles, systems and supporting techniques*

ISO 14010:1996 *Guidelines for environmental auditing — General principles*

ISO 14011:1996 *Guidelines for environmental auditing — Audit procedures — Auditing of environmental management systems*

ISO 14012:1996 *Guidelines for environmental auditing — Qualification criteria for environmental auditors*

ISO 14020:2000 *Environmental labels and declarations — General principles*

ISO 14021:1999 *Environmental labels and declarations — Self-declared environmental claims (Type II environmental labelling)*

ISO 14024:1999 *Environmental labels and declarations — Type I environmental labelling — Principles and procedures*

ISO/TR 14025:2000 *Environmental labels and declarations — Type III environmental declarations*

ISO 14031:1999 *Environmental management — Environmental performance evaluation — Guidelines*

ISO 14040:1997 *Environmental management — Life cycle assessment — Principles and framework*

ISO 14041:1998 *Environmental management — Life cycle assessment — Goal and scope definition and inventory analysis*

ISO 14042:2000 *Environmental management — Life cycle assessment — Life cycle impact assessment*

ISO 14043:2000 *Environmental management — Life cycle assessment — Life cycle interpretation*

In addition, annex A gives terms and definitions from the Technical Report ISO/TR 14061:1998, *Information to assist forestry organizations in the use of Environmental Management System standards ISO 14001 and ISO 14004*.

Other concepts which may be encountered in the environmental management field are not defined in this International Standard. However, to aid users of the ISO 14000 series of standards on environmental management, some of these additional concepts are included with bibliographic references in annex B.

Users should be aware that the application and description of these concepts vary throughout the international environmental community. Their presence in annex B is not intended to promote or endorse the use of these concepts.

Lời giới thiệu

Tiêu chuẩn này gồm các khái niệm và định nghĩa được sử dụng trong bộ tiêu chuẩn TCVN ISO 14000 liên quan đến quản lý môi trường.

Thông tin liên lạc là quan trọng trong quá trình áp dụng và điều hành Hệ thống quản lý môi trường. Thông tin liên lạc sẽ hiệu quả nhất nếu có sự thông hiểu chung với các thuật ngữ được sử dụng.

Nhiều thuật ngữ và định nghĩa về môi trường xuất hiện từ nhiều khái niệm được phát triển gần đây. Sự tiến hóa dần dần của các khái niệm môi trường này có nghĩa là thuật ngữ học về môi trường sẽ tiếp tục phát triển. Mục đích của tiêu chuẩn này là truyền đạt sự thông hiểu các thuật ngữ đã được sử dụng trong các tiêu chuẩn thuộc bộ TCVN ISO 14000.

Thuật ngữ và định nghĩa trong tiêu chuẩn này được lấy ra từ các tiêu chuẩn sau đây về quản lý môi trường.

TCVN ISO 14001 : 2005 (ISO 14001 : 2004), Hệ thống quản lý môi trường – Quy định và hướng dẫn sử dụng;

TCVN ISO 14004 : 1997 (ISO 14004 : 1996) Hệ thống quản lý môi trường – Hướng dẫn chung về nguyên lý, hệ thống và các kỹ thuật hỗ trợ;

TCVN ISO 14010 : 1997 (ISO 14010 : 1996), Hướng dẫn đánh giá môi trường – Nguyên tắc chung;

TCVN ISO 14011 : 1997 (ISO 14011 : 1996), Hướng dẫn đánh giá môi trường – Thủ tục đánh giá –
Đánh giá hệ thống quản lý môi trường;

TCVN ISO 14012 : 1997 (ISO 14012 : 1996), Hướng dẫn đánh giá môi trường – Chuẩn cứ trình độ đối với chuyên gia đánh giá môi trường

TCVN ISO 14020 : 2000 (ISO 14020: 1998), Nhãn môi trường và công bố môi trường — Nguyên tắc chung.

TCVN ISO 14021 : 2003 (ISO 14021: 1999), Nhãn môi trường và công bố môi trường — Tự công bố môi trường (Nhãn môi trường kiểu II).

ISO 14024 : 1999, Nhãn môi trường và công bố môi trường — Nhãn môi trường kiểu I — Nguyên tắc và thủ tục.

TCVN ISO 14025 : 2009 (ISO 14025: 2006), Nhãn môi trường và công bố môi trường — Nhãn môi trường kiểu III.

TCVN 14040 : 2009 (ISO 14040 : 2006), Quản lý môi trường — Đánh giá chu trình sống — Nguyên tắc và khuôn khổ.

TCVN ISO 14041 : 2000 (ISO 14041 : 1998), Quản lý môi trường — Đánh giá chu trình sống — Xác định mục tiêu, phạm vi và phân tích kiểm kê.

ISO 14031 : 1999, Environmental management — Environmental performance evaluation — Guidelines (Quản lý môi trường — Đánh giá tính năng môi trường — Hướng dẫn).

ISO 14042 : 2000, Environmental management — Life cycle assessment — Life cycle impact assessment (Quản lý môi trường — Đánh giá chu trình sống — Đánh giá tác động của chu trình sống).

ISO 14043 : 2000, Environmental management — Life cycle assessment — Life cycle interpretation (Quản lý môi trường — Đánh giá chu trình sống — Diễn giải chu trình sống).

Trong Phụ lục A bổ sung thêm các thuật ngữ dùng trong Báo cáo kỹ thuật ISO/TR 14061 : 1998 Thông tin trợ giúp cho tổ chức lâm nghiệp trong khi sử dụng tiêu chuẩn TCVN ISO 14001 và TCVN ISO 14004 Hệ thống quản lý môi trường.

Các khái niệm khác cũng có thể được coi là thuộc lĩnh vực quản lý môi trường nhưng không được định nghĩa trong tiêu chuẩn này. Tuy nhiên, để trợ giúp cho người sử dụng bộ tiêu chuẩn TCVN ISO 14000 về Quản lý môi trường, một số khái niệm như vậy được nêu ra nguồn tài liệu tham khảo trong Phụ lục B.

- Người sử dụng tiêu chuẩn cần lưu ý rằng việc áp dụng và mô tả những khái niệm này là khác nhau trong cộng đồng thế giới. Các tài liệu tham khảo trong Phụ lục B không có ý đồ nhằm quảng bá hoặc xác nhận sử dụng các khái niệm này.

Environmental management – Vocabulary

Scope

This International Standard contains definitions of fundamental concepts related to environmental management, published in the ISO 14000 series of International Standards.

Terms and definitions

In some cases, the special usage of a concept in a particular context is indicated by the qualification given in angle brackets before the definition.

The relevant sources is given in brackets for each definition and note. If the same definition appears in more than one document, the earliest document is normally given as source.

Quản lý môi trường – Thuật ngữ và định nghĩa

Phạm vi áp dụng

Tiêu chuẩn này gồm những định nghĩa của các khái niệm cơ bản liên quan đến quản lý môi trường đã được xuất bản trong bộ tiêu chuẩn TCVN ISO 14000.

Thuật ngữ và định nghĩa

Trong một số trường hợp, một khái niệm được sử dụng riêng trong một văn cảnh cụ thể thì trường hợp đó được chỉ ra trong ngoặc đặt trước định nghĩa.

Nguồn tài liệu liên quan đến thuật ngữ được đặt trong ngoặc đối với từng định nghĩa và chú thích. Nếu cùng định nghĩa xuất hiện nhiều hơn một tài liệu thì tài liệu nêu ra trước tiên là thuật ngữ được lấy ra từ nguồn đó.

1 General terms relating to environmental management

1.1

environment

surroundings in which an **organization** (1.4) operates, including air, water, land, natural resources, flora, fauna, humans, and their interrelation

NOTE Surroundings in this context extend from within an organization to the global system.

[ISO 14001]

1.2

environmental aspect

element of an **organization's** (1.4) activities, products or services that can interact with the environment

(1.1)

NOTE A significant environmental aspect is an environmental aspect that has or can have a significant **environmental impact** (1.3).

[ISO 14001]

1.3

environmental impact

any change to the **environment** (1.1), whether adverse or beneficial, wholly or partially resulting from an **organization's** (1.4) activities, products or services

[ISO 14001]

1.4

organization

company, corporation, firm, enterprise, authority or institution, or part or combination thereof, whether incorporated or not, public or private, that has its own functions and administration

NOTE For organizations with more than one operating unit, a single operating unit may be defined as an organization.

[ISO 14001]

1 Các thuật ngữ chung liên quan đến quản lý môi trường

1.1

Môi trường

Tất cả những thứ bao quanh nơi hoạt động của một **tổ chức** (1.4), bao gồm cả không khí, nước, đất, các nguồn tài nguyên thiên nhiên, hệ thực vật, hệ động vật, con người và các mối quan hệ qua lại của chúng.

CHÚ THÍCH Tất cả những thứ bao quanh nói đến ở đây là trải rộng từ phạm vi một tổ chức đến hệ thống toàn cầu.

[TCVN ISO 14001]

1.2

Khía cạnh môi trường

Yếu tố của các hoạt động, sản phẩm hoặc dịch vụ của một **tổ chức** (1.4) mà có thể tương tác với môi trường (1.1).

CHÚ THÍCH Khía cạnh môi trường đáng kể là một khía cạnh có hoặc có thể có **tác động môi trường** (1.3) đáng kể.

1.3

Tác động môi trường

Mọi thay đổi đối với **môi trường** (1.1), dù là bất lợi hoặc có lợi, toàn bộ hoặc từng phần do các khía cạnh môi trường của một **tổ chức** (1.4) gây ra.

[TCVN ISO 14001]

1. 4

Tổ chức

Bất kỳ công ty, tập đoàn, hảng, xí nghiệp, cơ quan có thẩm quyền hoặc viện, hoặc một bộ phận hay kết hợp của chúng, dù là được tích hợp hay không, công hoặc tư mà có các chức năng và quản trị riêng của mình .

CHÚ THÍCH Với các tổ chức có nhiều đơn vị hoạt động, thì mỗi đơn vị hoạt động riêng lẻ cũng có thể được xác định như là một tổ chức.

[TCVN ISO 14001]

TCVN ISO 14050 : 2009

1.5

interested party

person or group having an interest in the performance or outcome of an organization or a system

NOTE 1 "Outcome" includes products and agreements; "system" includes product systems and environmental labelling and declaration systems.

NOTE 2 This generic definition is not taken directly from any other document. The concept is defined specifically from the point of view of environmental performance in ISO 14001 (with identical definition in ISO 14004 and ISO 14031), of type I environmental labelling in ISO 14024, of type III environmental declaration in ISO/TR 14025 and of life cycle assessment in ISO 14040.

The definitions are as follows:

- individual or group concerned with or affected by the environmental performance of an organization

[ISO 14001]

- any party affected by a type I environmental labelling programme

[ISO 14024]

- any party affected by the development and use of a type III environmental declaration

[ISO/TR 14025]

- individual or group concerned with or affected by the environmental performance of a product system, or by the results of the life cycle assessment

[ISO 14040]

1.6

third party

person or body that is recognized as being independent of the parties involved, as concerns the issues in question

NOTE 1 "Parties involved" are usually supplier ("first party") and purchaser ("second party") interests.

[ISO 14024]

NOTE 2 "Third party" does not necessarily imply the involvement of a certification body.

[ISO/TR 14025]

1.5

Bên hữu quan

Người hoặc nhóm người có sự quan tâm đến tính năng hoạt động hoặc thành quả của một tổ chức hoặc một hệ thống.

CHÚ THÍCH 1 "Thành quả" gồm cả sản phẩm và các thỏa thuận ; "hệ thống" gồm cả hệ thống sản phẩm, nhãn môi trường và hệ thống công bố môi trường.

CHÚ THÍCH 2. Định nghĩa tổng quát này không phải được lấy trực tiếp từ nguồn tài liệu nào. Mà khái niệm này được định nghĩa riêng theo quan điểm tính năng hoạt động môi trường trong TCVN ISO 14001 (cùng với định nghĩa hoàn toàn tương đương trong TCVN ISO 14004 và ISO 14031), theo quan điểm ghi nhãn môi trường kiểu I trong ISO 14024, công bố môi trường kiểu III trong TCVN ISO 14025 và đánh giá chu trình sống của sản phẩm trong TCVN ISO 14040.

Các định nghĩa này là như sau:

- cá nhân hoặc nhóm người có liên quan đến hoặc bị ảnh hưởng do kết quả hoạt động về môi trường của một tổ chức.

[TCVN ISO 14001]

- bất cứ bên nào bị ảnh hưởng bởi một chương trình ghi nhãn môi trường kiểu I.

[ISO 14024]

- bất cứ bên nào bị ảnh hưởng bởi sự triển khai và áp dụng một công bố môi trường kiểu III.

[TCVN ISO 14025]

- cá nhân hoặc nhóm người có liên quan đến hoặc bị ảnh hưởng do kết quả hoạt động về môi trường của một hệ thống sản phẩm, hoặc do kết quả của việc đánh giá chu trình sống.

[TCVN ISO 14040]

1.6

Bên thứ ba

Cá nhân hoặc tổ chức được thừa nhận là độc lập với các bên liên đới khi quan tâm đến vấn đề.

CHÚ THÍCH 1 "Các bên liên đới" thông thường là đại diện cho lợi ích của nhà cung ứng("bên thứ nhất") và người tiêu thụ ("bên thứ hai").

[ISO 14024]

CHÚ THÍCH 2 "Bên thứ ba" không ngụ ý nhất thiết phải là một cơ quan chứng nhận.

[ISO/TR 14025]

TCVN ISO 14050 : 2009

1.7

certification

procedure by which a **third party** (1.6) gives written assurance that a product, process or service conforms to specified requirements

[ISO 14024]

1.8

prevention of pollution

use of processes, practices, materials or products that avoid, reduce or control pollution, which may include recycling, treatment, process changes, control mechanisms, efficient use of resources and material substitution

NOTE The potential benefits of prevention of pollution include the reduction of adverse **environmental impacts** (1.3), improved efficiency and reduced costs.

[ISO 14001]

1.9

waste

anything for which the generator or holder has no further use and which is discarded or is released to the **environment** (1.1)

[ISO 14021]

NOTE "Waste" is also defined from the point of view of life cycle assessment in ISO 14040 as: "any output from the product system which is disposed of".

1.10

transparency

open, comprehensive and understandable presentation of information

[ISO 14040]

1.11

environmental performance

results of an organization's (1.4) management of its **environmental aspects** (1.2)

1.7

Chứng nhận

Thủ tục mà qua đó một bên thứ ba (1.6) cấp văn bản đảm bảo một sản phẩm, quá trình hoặc dịch vụ phù hợp với những yêu cầu đã qui định.

[ISO 14024]

1.8

Ngăn ngừa ô nhiễm

Sử dụng các quá trình, biện pháp thực hành, các vật liệu hoặc sản phẩm để tránh hoặc giảm thiểu hoặc kiểm soát ô nhiễm, có thể bao gồm tái chế, xử lý, thay đổi quá trình, cơ chế kiểm soát, sử dụng hiệu quả nguồn tài nguyên và thay thế vật liệu.

CHÚ THÍCH Lợi ích tiềm tàng của ngăn ngừa ô nhiễm là gồm cả việc giảm các tác động môi trường (1.3) bất lợi, cải thiện hiệu quả và giảm bớt chi phí.

[TCVN ISO 14001 (ISO 14001)]

1.9

Chất thải

Bất cứ thứ gì mà chủ thải hoặc chủ lưu giữ không còn sử dụng đến nữa và được loại bỏ hoặc thải ra môi trường (1.1)

[ISO 14021]

CHÚ THÍCH "Chất thải" được định nghĩa theo quan điểm đánh giá chu trình sống của sản phẩm trong ISO 14040 là: "mọi điều ra được thải bỏ từ hệ thống sản phẩm".

1.10

Tính minh bạch

Việc trình bày thông tin công khai, toàn diện và có thể hiểu được.

[ISO 14040]

1.11

Kết quả hoạt động về môi trường

Kết quả quản lý của một Tổ chức (1.4) đối với các khía cạnh môi trường (1.2).

TCVN ISO 14050 : 2009

NOTE In the context of **environmental management systems** (2.1), results may be measured against the organization's (1.4) **environmental policy** (2.1.1), **objectives** (2.1.2), and **targets** (2.1.3).

[ISO 14031]

1.11.1

environmental performance evaluation

EPE

process to facilitate management decisions regarding an **organization's** (1.4) **environmental performance** (1.11) by selecting indicators, collecting and analysing data, assessing information against **environmental performance criteria** (1.11.1.1), reporting and communicating, and periodically reviewing and improving this process

[ISO 14031]

1.11.1.1

environmental performance criterion

environmental objective (2.1.2), **target** (2.1.3), or other intended level of **environmental performance** (1.11) set by the management of the **organization** (1.4) and used for the purpose of **environmental performance evaluation** (1.11.1)

[ISO 14031]

1.11.1.2

environmental condition indicator

ECI

specific expression that provides information about the local, regional, national, or global condition of the environment (1.1)

NOTE "Regional" may refer to a state, a province, or a group of states within a country, or it may refer to a group of countries or a continent, depending on the scale of the condition of the environment that the **organization** (1.4) chooses to consider.

[ISO 14031]

CHÚ THÍCH Trong bối cảnh của **hệ thống quản lý môi trường** (2.1) các kết quả có thể đo được dựa vào **chính sách môi trường** (2.1.1), **các mục tiêu** (2.1.2) và **chỉ tiêu môi trường** (2.1.3) của **tổ chức** (1.4) đó.

[ISO 14031]

1.11.1

Đánh giá kết quả hoạt động về môi trường

EPE

Quá trình tạo thuận lợi cho các quyết định quản lý liên quan đến kết quả hoạt động về môi trường của một **tổ chức** (1.4) bằng cách chọn lựa các chỉ thị, thu thập và phân tích dữ liệu, đánh giá thông tin dựa theo các **chuẩn mực kết quả hoạt động về môi trường** (1.11.1.1), báo cáo và thông báo, định kỳ xem xét lại và cải tiến quá trình này.

[ISO 14031]

1.11.1.1

Chuẩn mực kết quả hoạt động về môi trường

Mục tiêu môi trường (2.1.2) **chỉ tiêu môi trường** (2.1.3) hoặc các **kết quả hoạt động về môi trường** (1.11) đã định khác do sự quản lý của **Tổ chức** (1.4) lập ra và được sử dụng cho mục đích **đánh giá kết quả hoạt động về môi trường** (1.11.1).

[ISO 14031]

1.11.1.2

Chỉ thị điều kiện môi trường

Sự thể hiện riêng dùng đưa ra thông tin về điều kiện **môi trường** (1.1) địa phương, vung, quốc gia hoặc toàn cầu.

CHÚ THÍCH "Vùng" nói đến ở đây có thể là bang, tỉnh hoặc nhiều tỉnh trong một quốc gia, một nhóm các quốc gia trong một châu lục, tùy thuộc vào qui mô của điều kiện môi trường mà **Tổ chức** (1.4) chọn lựa để xem xét.

[ISO 14031]

TCVN ISO 14050 : 2009

1.11.1.3

environmental performance indicator

EPI

specific expression that provides information about an organization's (1.4) environmental performance (1.11)

[ISO 14031]

1.11.1.3.1

management performance indicator

MPI

environmental performance indicator (1.11.1.3) that provides information about the management efforts to influence an organization's (1.4) environmental performance (1.11)

[ISO 14031]

1.11.1.3.2

operational performance indicator

OPI

environmental performance indicator (1.11.1.3) that provides information about the environmental performance (1.11) of an organization's (1.4) operations

[ISO 14031]

2 Terms relating to environmental management systems

2.1

environmental management system

EMS

part of the overall management system that includes organizational structure, planning activities, responsibilities, practices, procedures, processes and resources for developing, implementing, achieving, reviewing and maintaining the environmental policy (2.1.1)

[ISO 14001]

1.11.1.3

Chỉ thị kết quả hoạt động về môi trường

EPI

Sự thể hiện riêng dùng đưa ra thông tin về **kết quả hoạt động về môi trường** (1.11) của một **Tổ chức** (1.4).

[ISO 14031]

1.11.1.3.1

Chỉ thị về kết quả quản lý hoạt động

MPI

Chỉ thị kết quả hoạt động về môi trường (1.11.1.3) đưa ra thông tin về các nỗ lực quản lý có ảnh hưởng đến **kết quả hoạt động về môi trường** (1.11) của một **Tổ chức** (1.4).

[ISO 14031]

1.11.1.3.2

Chỉ thị về kết quả điều hành

OPI

Chỉ thị kết quả hoạt động về môi trường (1.11.1.3) đưa ra thông tin về **kết quả hoạt động về môi trường** (1.11) do sự điều hành của một **Tổ chức** (1.4).

[ISO 14031]

2 Thuật ngữ liên quan đến hệ thống quản lý môi trường

2.1

Hệ thống quản lý môi trường

EMS

Một phần trong hệ thống quản lý của một **Tổ chức** (1.4), bao gồm cơ cấu tổ chức, lập kế hoạch, trách nhiệm, thực hành, thủ tục, quá trình và nguồn lực để phát triển, thực hiện, đạt tới, xác định và duy trì **chính sách môi trường** (2.1.1) của tổ chức đó.

[TCVN ISO 14001 (ISO 14001)]

TCVN ISO 14050 : 2009

2.1.1

environmental policy

statement by the **organization** (1.4) of its intentions and principles in relation to its overall **environmental performance** (2.1.5) which provides a framework for action and for the setting of its **environmental objectives** (2.1.2) and **targets** (2.1.3)

[ISO 14001]

2.1.2

environmental objective

overall environmental goal, arising from the **environmental policy** (2.1.1), that an **organization** (1.4) sets itself to achieve, and which is quantified where practicable

[ISO 14001]

2.1.3

environmental target

detailed performance requirement, quantified where practicable, applicable to the organization (1.4) or parts thereof, that arises from the environmental objectives (2.1.2) and that needs to be set and met in order to achieve those objectives

[ISO 14001]

2.1.4

continual improvement

process of enhancing the **environmental management system** (2.1) to achieve improvements in overall **environmental performance** (2.1.5) in line with the **organization's** (1.4) **environmental policy** (2.1.1)

NOTE The process need not take place in all areas of activity simultaneously.

[ISO 14001]

2.1.5

environmental performance

"management system" measurable results of the **environmental management system** (2.1), related to an **organization's** (1.4) control of its **environmental aspects** (1.2), based on its **environmental policy** (2.1.1), **objectives** (2.1.2) and **targets** (2.1.3)

[ISO 14001]

2.1.1

Chính sách môi trường

Tuyên bố của **tổ chức** (1.4) về ý đồ và nguyên tắc liên quan đến **kết quả hoạt động về môi trường** (2.1.5) tổng thể mà nó tạo ra khuôn khổ để hành động và để thiết lập các **mục tiêu môi trường** (2.1.2) và **chỉ tiêu môi trường** (2.1.3).

[TCVN ISO 14001 (ISO 14001)]

2.1. 2

Mục tiêu môi trường

Mục đích tổng thể về môi trường, xuất phát từ **chính sách môi trường** (2.1.1) mà **Tổ chức** (1.4) tự đặt ra cho mình nhằm đạt tới, được lượng hóa khi có thể.

[TCVN ISO 14001 (ISO 14001)]

2.1. 3

Chỉ tiêu môi trường

Yêu cầu hoạt động chi tiết, định lượng được khi có thể, áp dụng cho toàn bộ một **Tổ chức** (1.4) hoặc những bộ phận của Tổ chức, xuất phát từ các **mục tiêu môi trường** (2.1. 2) cần được thành lập và đạt được các mục tiêu môi trường.

[TCVN ISO 14001 (ISO 14001)]

2.1.4

Cải tiến liên tục

Quá trình nâng cao **hệ thống quản lý môi trường** (2.1) nhằm đạt được những cải tiến trong **kết quả hoạt động về môi trường** (1.11) tổng thể và nhất quán với **chính sách môi trường** (2.1.1) của **Tổ chức** (1.4).

CHÚ THÍCH Quá trình này không nhất thiết phải được tiến hành đồng thời ở tất cả các lĩnh vực hoạt động.

[TCVN ISO 14001 (ISO 14001)]

2.1. 5

Kết quả hoạt động về môi trường

Các kết quả có thể đo được của **Hệ thống quản lý môi trường** (2.1) liên quan đến sự quản lý các **khía cạnh môi trường** (1.2) của một **Tổ chức** (1.4) dựa trên **chính sách môi trường** (2.1.1), **mục tiêu môi trường** (2.1.2) và **chỉ tiêu môi trường** (2.1.3)

[TCVN ISO 14001 (ISO 14001)]

TCVN ISO 14050 : 2009

3 Terms relating to auditing

3.1

environmental audit

systematic, documented verification process of objectively obtaining and evaluating **audit evidence** (3.4) to determine whether specified environmental activities, events, conditions, management systems, or information about these matters conform with **audit criteria** (3.3), and communicating the results of this process to the client

[ISO 14010]

3.1.1

environmental management system audit

systematic and documented verification process of objectively obtaining and evaluating **audit evidence** (3.4) to determine whether an **organization's** (1.4) **environmental management system** (2.1) conforms with the environmental management system audit criteria, and communicating the results of this process to the client

3.1.2

environmental management system audit

<internal audit> systematic and documented verification process of objectively obtaining and evaluating evidence to determine whether an **organization's** (1.4) **environmental management system** (2.1) conforms to the environmental management system **audit criteria** (3.3) set by the organization, and for communication of the results of this process to management

[ISO 14001]

3.2

subject matter

specified environmental activity, event, condition, management system, and/or information about these matters

[ISO 14010]

3 Thuật ngữ liên quan đến đánh giá

3.1

Đánh giá môi trường

Quá trình kiểm tra xác nhận một cách có hệ thống và được lập thành văn bản, nhằm thu thập và đánh giá một cách khách quan các **bằng chứng đánh giá** (3.4) để xác định xem những hoạt động, sự kiện, điều kiện, hệ thống quản lý, hoặc thông tin về các vấn đề này có phù hợp với **chuẩn mực đánh giá** (3.3) hay không, và thông báo các kết quả của quá trình này cho khách hàng.

[TCVN ISO 14010]

3.1.1

Đánh giá hệ thống quản lý môi trường

Quá trình kiểm tra xác nhận một cách có hệ thống và được lập thành văn bản, nhằm thu thập và đánh giá một cách khách quan các **bằng chứng đánh giá** (3.4) để xác định xem **hệ thống quản lý môi trường** (2.1) của một tổ chức có phù hợp với chuẩn mực đánh giá hệ thống quản lý môi trường hay không, và thông báo các kết quả của quá trình này cho khách hàng.

[TCVN ISO 14011]

3.1.2

Đánh giá hệ thống quản lý môi trường

Quá trình <đánh giá nội bộ> một cách có hệ thống, độc lập và được lập thành văn bản, nhằm thu thập các **bằng chứng đánh giá** (3.4) và đánh giá chúng một cách khách quan để xác định mức độ thực hiện các **chuẩn mực đánh giá** (3.3) **hệ thống quản lý môi trường** (2.1) do **Tổ chức** (1.4) thiết lập

[TCVN ISO 14001 (ISO 14001)]

3.2

Đối tượng

Hoạt động, sự kiện, điều kiện, hệ thống quản lý môi trường đã qui định, và/hoặc thông tin về những đối tượng đó.

[TCVN ISO 14010]

TCVN ISO 14050 : 2009

3.3

audit criteria

policies, practices, procedures or requirements against which the auditor compares collected audit evidence (3.4) about the subject matter (3.2)

NOTE Requirements may include but are not limited to standards, guidelines, specified organizational requirements, and legislative or regulatory requirements

[ISO 14010]

3.4

audit evidence

verifiable information, records or statements of fact

NOTE 1 Audit evidence, which can be qualitative or quantitative, is used by the auditor to determine whether **audit criteria** (3.3) are met.

NOTE 2 Audit evidence is typically based on interviews, examination of documents, observation of activities and conditions, existing results of measurements and tests or other means within the scope of the audit.

[ISO 14010]

3.5

audit finding

result of the evaluation of the collected **audit evidence** (3.4) compared against the **agreed audit criteria** (3.3)

NOTE The findings provide the basis for the audit report.

[ISO 14010]

3.6

audit conclusion

professional judgement or opinion expressed by an auditor about the **subject matter** (3.2) of the audit, based on and limited to reasoning the auditor has applied to **audit findings** (3.5)

[ISO 14010]

3.3

Chuẩn mực đánh giá

Các chính sách, thủ tục, phương pháp thực hành hoặc các yêu cầu mà chuyên gia đánh giá căn cứ vào đó để so sánh các **bằng chứng đánh giá** (3.4) đã thu thập được về **đối tượng** (3.2).

Chú thích Các yêu cầu có thể bao gồm các tiêu chuẩn, hướng dẫn, các yêu cầu về tổ chức cụ thể và các yêu cầu về pháp luật hoặc các yêu cầu quản lý, và cũng không giới hạn chỉ các yêu cầu này.

[TCVN ISO 14010]

3.4

Bằng chứng đánh giá

Các thông tin, hồ sơ hoặc công bố có thể kiểm tra xác nhận được về một sự kiện.

CHÚ THÍCH 1 Bằng chứng đánh giá có thể là định tính hoặc định lượng, được chuyên gia đánh giá sử dụng để xác định xem **chuẩn mực đánh giá** (3.3) có được thoả mãn hay không.

CHÚ THÍCH 2 Bằng chứng cở đánh giá thông thường được dựa trên các cuộc phỏng vấn, xem xét tài liệu, quan sát các hoạt động và điều kiện, kết quả các phép đo và thử nghiệm hiện có hoặc các phương tiện khác trong phạm vi đánh giá.

[TCVN ISO 14010]

3.5

Phát hiện khi đánh giá

Kết quả của việc so sánh và đánh giá các **bằng chứng đánh giá** (3.4) thu thập được với các **chuẩn mực đánh giá** (3.3) đã định.

CHÚ THÍCH Các phát hiện khi đánh giá là cơ sở của báo cáo đánh giá.

[TCVN ISO 14010]

3.6

Kết luận đánh giá

Quan điểm hoặc sự phán xét mang tính chuyên môn của một chuyên gia đánh giá về **đối tượng** (3.2) đánh giá, dựa trên các **phát hiện khi đánh giá** (3.5).

TCVN ISO 14050 : 2009

3.7

auditee

organization (1.4) to be audited

[ISO 14010]

3.8

audit client **client**

organization (1.4) commissioning the audit

NOTE 1 The client may be the **auditee** (3.7), or any other organization which has the regulatory or contractual right to commission an audit.

[ISO 14010]

NOTE 2 In ISO 14010, the term "client" is used instead of audit client.

3.9

audit team

group of auditors, or a single auditor, designated to perform a given audit

NOTE 1 The audit team may also include technical experts and auditors-in-training.

NOTE 2 One of the auditors on the audit team performs the function of lead auditor.

NOTE 3 Adapted from ISO 14010.

3.9.1

environmental auditor

person qualified to perform **environmental audits** (3.1)

[ISO 14010]

3.9.2

lead environmental auditor

person qualified to manage and perform **environmental audits** (3.1)

[ISO 14010]

3.7

Bên được đánh giá

Tổ chức (1.4) được đánh giá.

[TCVN ISO 14010]

3.8

Khách hàng đánh giá

Tổ chức (1.4) đặt hàng đánh giá.

CHÚ THÍCH 1 Khách hàng có thể là **bên được đánh giá** (3.7) hoặc bất kỳ tổ chức nào có quyền về mặt pháp lý hoặc hợp đồng để đặt hàng một cuộc đánh giá.

[TCVN ISO 14010]

CHÚ THÍCH 2 Trong TCVN ISO 14010, thuật ngữ "khách hàng" được sử dụng thay cho "khách hàng đánh giá".

3.9

Đoàn đánh giá

Nhóm chuyên gia đánh giá hoặc một chuyên gia đánh giá được chỉ định thực hiện một cuộc đánh giá đã định.

CHÚ THÍCH 1 Đoàn đánh giá cũng có thể gồm cả các chuyên gia kỹ thuật và các chuyên gia đánh giá tập sự;

CHÚ THÍCH 2 Một trong những chuyên gia của đoàn đánh giá thực hiện chức năng trưởng chuyên gia đánh giá.

CHÚ THÍCH 3 Dựa theo TCVN ISO 14010

3.9.1

Chuyên gia đánh giá môi trường

Người đủ trình độ để thực hiện các cuộc **đánh giá môi trường** (3.1).

[TCVN ISO 14010]

3.9.2

Trưởng chuyên gia đánh giá về môi trường

Người có đủ trình độ để quản lý và thực hiện các cuộc **đánh giá môi trường** (3.1).

3.9.3

technical expert

<auditing> person who provides specific knowledge or expertise to the audit team (3.9), but who does not participate as an auditor

[ISO 14010]

4 Terms relating to product system

4.1

product system

collection of materially and energetically connected **unit processes** (4.3) which perform one or more defined functions

NOTE 1 For the purposes of life cycle assessment, the term "product" used alone includes not only product systems but can also include service systems.

NOTE 2 Adapted from ISO 14040.

4.2

product

any goods or service

[ISO 14021]

4.2.1

intermediate product

input (4.12) to or **output** (4.13) from a **unit process** (4.3) which requires further transformation

[ISO 14041]

4.2.2

co-product

any of two or more products from the same **unit process** (4.3)

[ISO 14041]

3.9.3

Chuyên gia kỹ thuật

Người "đánh giá" đóng góp hiểu biết hoặc kiến thức chuyên môn cụ thể cho **đoàn đánh giá** (3.9), nhưng không tham gia như một chuyên gia đánh giá.

4 Thuật ngữ liên quan đến hệ thống sản phẩm

4.1

Hệ thống sản phẩm

Tập hợp của các **đơn vị quá trình** (4.3) được kết nối với nhau về mặt nguyên liệu và năng lượng để thực hiện một hoặc nhiều chức năng xác định

CHÚ THÍCH 1 Cho mục đích đánh giá chu trình sống, thuật ngữ "sản phẩm" được sử dụng không chỉ với hệ thống sản phẩm mà còn cả với các hệ thống dịch vụ.

CHÚ THÍCH 2 Dựa theo TCVN ISO 14010

4.2

Sản phẩm

Mọi hàng hóa hoặc dịch vụ bất kỳ

[TCVN ISO 14021]

4.2.1

Sản phẩm trung gian

Đầu vào (4.12) hoặc **đầu ra** (4.13) từ một **đơn vị quá trình** (4.3) yêu cầu phải có sự biến đổi tiếp theo

[TCVN ISO 14041]

4.2.2

Sản phẩm đồng hành

Hai hoặc nhiều sản phẩm bất kỳ cùng được sản xuất ra từ một **đơn vị quá trình** (4.3).

[TCVN ISO 14041]

TCVN ISO 14050 : 2009

4.2.3

packaging

material that is used to protect or contain a **product** (4.2) during transportation, storage, marketing or use

NOTE 1 For the purposes of type II environmental labelling, the term "packaging" also includes any item that is physically attached to, or included with, a product or its container for the purpose of marketing the product or communicating information about the product.

NOTE 2 Adapted from ISO 14021.

4.2.4

final product

product (4.2) which requires no additional transformation prior to its use

[ISO 14041]

4.3

unit process

smallest portion of a **product system** (4.1) for which data are collected when performing a **life cycle assessment** (5.3)

[ISO 14040]

4.4

functional unit

quantified performance of a **product system** (4.1) for use as a reference unit in a **life cycle assessment** (5.3) study

[ISO 14040]

4.5

system boundary

interface between a **product system** (4.1) and the **environment** (1.1) or other product systems

[ISO 14040]

4.2.3

Bao bì

Vật liệu được sử dụng để bảo vệ hoặc chứa đựng một sản phẩm trong quá trình vận chuyển, lưu kho, marketing hoặc sử dụng.

CHÚ THÍCH 1 áp dụng cho mục đích ghi nhãn môi trường kiểu II, thuật ngữ "bao bì" cũng bao gồm mọi chi tiết được đính kèm theo hoặc lồng vào một sản phẩm hoặc thùng chứa của nó với mục đích marketing sản phẩm hoặc quảng bá thông tin về sản phẩm đó.

CHÚ THÍCH 2 Dựa theo TCVN ISO 14021

4.2.4

Sản phẩm cuối cùng

Sản phẩm (4.2) không yêu cầu phải biến đổi bổ sung trước khi sử dụng

[TCVN ISO 14041]

4.3

Đơn vị quá trình

Phần nhỏ nhất của **hệ thống sản phẩm** (4.1) mà từ đó dữ liệu được thu thập khi thực hiện một cuộc **đánh giá vòng đời của sản phẩm** (5.3)

[TCVN ISO 14040]

4.4

Đơn vị chức năng

Đặc tính định lượng của một **hệ thống sản phẩm** (4.1) để sử dụng như một đơn vị chuẩn trong một cuộc nghiên cứu **đánh giá vòng đời của sản phẩm** (5.3).

[TCVN ISO 14040]

4.5

Ranh giới hệ thống

Phân giới giữa một **hệ thống sản phẩm** (4.1) và **môi trường** (1.1) hoặc với các **hệ thống sản phẩm** khác

[TCVN ISO 14040]

4.6

allocation

partitioning the **input** (4.12) or **output** (4.13) flows of a **unit process** (4.3) to the **product system** (4.1) under study

[ISO 14040]

4.7

elementary flow

<input> material or energy entering the system being studied, which has been drawn from the **environment** (1.1) without previous human transformation

NOTE Adapted from ISO 14040.

4.8

elementary flow

<output> material or energy leaving the system being studied, which is discarded into the **environment**

(1.1) without subsequent human transformation

NOTE Adapted from ISO 14040.

4.9

raw material

primary or secondary material that is used to produce a **product** (4.2)

[ISO 14040]

4.10

energy flow

input (4.12) to or **output** (4.13) from a **unit process** (4.3) or **product system** (4.1), quantified in energy units

NOTE Energy flow that is input may be called energy input; energy flow that is output may be called energy output.

[ISO 14041]

4.6

Sự phân định

Việc phân tách các dòng **đầu vào** (4.12) và **đầu ra** (4.13) của một **đơn vị quá trình** (4.3) theo **hệ thống sản phẩm** (4.1) được nghiên cứu

[TCVN ISO 14040]

4.7

Dòng cơ bản

Vật liệu hoặc năng lượng đầu vào đi vào trong hệ thống đang được nghiên cứu, đã được khai thác từ **môi trường** (1.1) nhưng trước đó chưa bị con người làm biến đổi

CHÚ THÍCH Theo TCVN ISO 14040

4.8

Dòng cơ bản

Vật liệu hoặc năng lượng đầu ra đi ra khỏi hệ thống đang được nghiên cứu, được thải bỏ vào **môi trường** (1.1) nhưng sau đó không bị con người làm biến đổi

CHÚ THÍCH Theo TCVN ISO 14040

4.9

Nguyên liệu thô

Vật liệu chính hoặc vật liệu phụ được sử dụng để sản xuất ra một **sản phẩm** (4.2).

4.10

Dòng năng lượng

Đầu vào (4.12) hoặc **đầu ra** (4.13) từ một **đơn vị quá trình** (4.3) hoặc **hệ thống sản phẩm** (4.1), được tính theo đơn vị **năng lượng**

CHÚ THÍCH Dòng năng lượng được đưa vào có thể được gọi là **đầu vào năng lượng**; dòng năng lượng được đưa ra có thể được gọi là **đầu ra năng lượng**;

[TCVN ISO 14041]

TCVN ISO 14050 : 2009

4.10.1

feedstock energy

heat of combustion of raw material inputs, which are not used as an energy source, to a **product system** (4.1)

NOTE It is expressed in terms of higher heating value or lower heating value.

[ISO 14041]

4.10.2

process energy

energy input required for a **unit process** (4.3) to operate the process or equipment within the process, excluding energy inputs for production and delivery of this energy

[ISO 14041]

4.11

reference flow

measure of the needed **outputs** (4.13) from processes in a given **product system** (4.1) required to fulfil the function expressed by the **functional unit** (4.4)

[ISO 14041]

4.12

input

material or energy which enters a **unit process** (4.3)

NOTE Materials may include **raw materials** (4.9) and products (4.2).

[ISO 14040]

4.12.1

ancillary input

material input that is used by the **unit process** (4.3) producing the product, but does not constitute a part of the product

EXAMPLE A catalyst.

[ISO 14041]

4.10.1

Năng lượng tích trữ

Nhiệt cháy của dầu vào nguyên liệu thô vào một **hệ thống sản phẩm** (4.1) mà không được sử dụng như một nguồn năng lượng.

CHÚ THÍCH Năng lượng tích trữ được thể hiện theo nhiệt trị cao hoặc nhiệt trị thấp

[TCVN ISO 14041]

4.10.2

Năng lượng của quá trình

Năng lượng dầu vào cần thiết cho một **đơn vị quá trình** (4.3) để vận hành quá trình đó hoặc thiết bị bên trong quá trình này, nhưng không bao gồm năng lượng dầu vào dùng để sản xuất và để phân phối năng lượng đó

[TCVN ISO 14041]

4.11

Dòng chuẩn

Số đo của những **đầu ra** (4.13) cần biết, đi ra từ các quá trình trong một **hệ thống sản phẩm** (4.1) đã cho được yêu cầu dùng để thực hiện chức năng do **đơn vị chức năng** (4.4) đó thể hiện.

[TCVN ISO 14041]

4.12

Đầu vào

Vật liệu hoặc năng lượng đưa vào một đơn vị quá trình.

CHÚ THÍCH Vật liệu có thể bao gồm cả **nguyên liệu thô** (4.9) và **sản phẩm** (4.2)

[TCVN ISO 14040]

4.12.1

Đầu vào phụ trợ

Nguyên liệu đầu vào được sử dụng cho **đơn vị quá trình** (4.3) để sản xuất sản phẩm, nhưng không cấu thành nên một phần của sản phẩm đó.

VÍ DỤ Chất xúc tác

[TCVN ISO 14041]

TCVN ISO 14050 : 2009

4.13

output

material or energy which leaves a **unit process** (4.3)

NOTE Materials may include **raw materials** (4.9), **intermediate products** (4.2.1), **products** (4.2), emissions and **waste** (1.9).

[ISO 14040]

4.13.1

fugitive emission

uncontrolled emission to air, water or land

EXAMPLE Material released from a pipeline coupling.

[ISO 14041]

5 Terms relating to life cycle assessment

5.1

life cycle

consecutive and interlinked stages of a **product system** (4.1), from raw material acquisition or generation of natural resources to the final disposal

[ISO 14040]

5.2

practitioner

individual or group that conducts a **life cycle assessment** (5.3)

[ISO 14040]

5.3

life cycle assessment

LCA

compilation and evaluation of the **inputs** (4.12), **outputs** (4.13) and the potential **environmental impacts** (1.3) of a **product system** (4.1) throughout its **life cycle** (5.1)

[ISO 14040]

4.13

Đầu ra

Vật liệu hoặc năng lượng ra khỏi một **đơn vị quá trình** (4.3).

CHÚ THÍCH Vật liệu có thể bao gồm cả **nguyên liệu thô** (4.9), **sản phẩm trung gian** (4.2.1), **sản phẩm** (4.2), **khí thải và chất thải** (1.9).

[TCVN ISO 14040]

4.13.1

Phát thải nhất thời

Sự phát thải không kiểm soát vào không khí, nước hoặc đất đai.

Ví dụ Vật liệu được thải ra từ một bộ đường ống.

[TCVN ISO 14041]

5 Thuật ngữ liên quan đến đánh giá vòng đời của sản phẩm

5.1

Vòng đời của sản phẩm

Các giai đoạn liên tiếp và gắn liền với nhau của một **hệ thống sản phẩm** (4.1), từ việc thu thập nguyên liệu thô hoặc tài nguyên thiên nhiên đến việc thải bỏ cuối cùng.

[TCVN ISO 14040]

5.2

Bên thực hiện đánh giá

Một cá nhân hoặc nhóm người thực hiện một cuộc **đánh giá vòng đời của sản phẩm** (5.3)

[TCVN ISO 14040]

5.3

Đánh giá vòng đời của sản phẩm

LCA

Thu thập và đánh giá **đầu vào** (4.12), **đầu ra** (4.13) và các **tác động môi trường** (1.3) tiềm ẩn của một **hệ thống sản phẩm** (4.1) suốt **vòng đời của sản phẩm** (5.1). [TCVN ISO 14040]

TCVN ISO 14050 : 2009

5.3.1

life cycle inventory analysis

phase of life cycle assessment (5.3) involving the compilation and quantification of inputs (4.12) and outputs (4.13), for a given product system (4.1) throughout its life cycle (5.1)

[ISO 14040]

5.3.1.1

life cycle inventory result

LCI result

outcome of a life cycle inventory analysis (5.3.1) that includes flows crossing the system boundary (4.5) and provides the starting point for life cycle impact assessment (5.3.2)

[ISO 14042]

5.3.1.2

data quality

characteristic of data that bears on their ability to satisfy stated requirements

[ISO 14041]

5.3.1.3

uncertainty analysis

systematic procedure to ascertain and quantify the uncertainty introduced into the results of a life cycle inventory analysis (5.3.1), due to the cumulative effects of input uncertainty and data variability

NOTE Either ranges or probability distributions are used to determine the uncertainty in the results.

[ISO 14041]

5.3.1.4

sensitivity analysis

systematic procedure for estimating the effects on the outcome of a study of the chosen methods and data

[ISO 14041]

5.3.1

Phân tích kiểm kê vòng đời của sản phẩm

Giai đoạn đánh giá vòng đời của sản phẩm (5.3) cho một hệ thống sản phẩm (4.1) được định trước, bao gồm việc thu thập và lượng hóa các **đầu vào** (4.12) và **đầu ra** (4.13) suốt chu trình sống của nó

[TCVN ISO 14040]

5.3.1.1

Kết quả kiểm kê vòng đời của sản phẩm

Kết quả LCI

Kết quả của một **phân tích kiểm kê vòng đời của sản phẩm** (5.3.1) mà gồm cả phân tích các dòng giao cắt **ranh giới hệ thống** (4.5) và cung cấp điểm khởi đầu cho **đánh giá tác động của vòng đời của sản phẩm** (5.3.2)

[ISO 14042]

5.3.1.2

Chất lượng dữ liệu

Các đặc tính của dữ liệu mà đặc tính đó liên quan đến khả năng của chúng để thỏa mãn các yêu cầu đã công bố

[TCVN ISO 14041]

5.3.1.3

Phân tích độ không đảm bảo

Qui trình có hệ thống để tìm hiểu và lượng hóa độ không đảm bảo của kết quả phân tích kiểm kê chu trình sống do vì các tác động tích lũy của độ không đảm bảo đầu vào và tính thay đổi của dữ liệu.

CHÚ THÍCH Các giải hoặc phân bố xác suất được sử dụng để xác định độ không đảm bảo trong các kết quả.

[TCVN ISO 14041]

5.3.1.4

Phân tích độ nhạy

Qui trình có tính hệ thống dùng để đánh giá các tác động của những phương pháp và dữ liệu đã chọn đến kết quả nghiên cứu.

[TCVN ISO 14041]

5.3.2

life cycle impact assessment

LCIA

phase of **life cycle assessment** (5.3) aimed at understanding and evaluating the magnitude and significance of the potential **environmental impacts** (1.3) of a **product system** (4.1)

[ISO 14040]

5.3.2.1

impact category

class representing environmental issues of concern into which **LCI results** (5.3.1.1) may be assigned

[ISO 14042]

5.3.2.1.1

life cycle impact category indicator

quantifiable representation of an **impact category** (5.3.2.1)

[ISO 14042]

5.3.2.2

characterization factor

factor derived from a model which is applied to convert **LCI results** (5.3.1.1) to the common unit of the **life cycle impact category indicator** (5.3.2.1.1)

5.3.2.3

environmental mechanism

system of physical, chemical and biological processes for a given **impact category** (5.3.2.1), linking **LCI results** (5.3.1.1) to **category indicators** (5.3.2.1.1) and **category endpoints** (5.3.2.4)

[ISO 14042]

5.3.2

Đánh giá tác động chu trình sống

LCIA

Một giai đoạn của **đánh giá vòng đời của sản phẩm** (5.3), nhằm để hiểu và ước lượng qui mô, ý nghĩa của những **tác động môi trường** (1.3) tiềm ẩn của một **hệ thống sản phẩm** (4.1)

[TCVN ISO 14040]

5.3.2.1

Phạm trù tác động

Loại tác động đại diện cho vấn đề môi trường được quan tâm trong đó **kết quả kiểm kê vòng đời của sản phẩm** (5.3.1.1) được hướng vào.

[TCVN ISO 14042]

5.3.2.1.1

Chỉ thị phạm trù tác động của vòng đời của sản phẩm

Thể hiện định lượng được của một **phạm trù tác động** (5.3.1.1).

[TCVN ISO 14042]

5.3.2.2

Hệ số đặc tính

Hệ số được rút ra từ một mô hình áp dụng để chuyển đổi **kết quả LCI** (5.3.1.1) thành đơn vị thông dụng của **chỉ thị phạm trù tác động của vòng đời của sản phẩm** (5.3.2.1.1).

[TCVN ISO 14042]

5.3.2.3

Cơ chế môi trường

Hệ thống của những quá trình vật lý, hóa học và sinh học ứng dụng cho một phạm trù tác động đã biết, liên kết **kết quả LCI** (5.3.1.1) với **chỉ thị phạm trù tác động của vòng đời của sản phẩm** (5.3.2.1.1) và **diễn biến kết thúc của phạm trù** (5.3.2.4)

[TCVN ISO 14042]

5.3.2.4

category endpoint

attribute or aspect of natural environment, human health or resources, identifying an environmental issue of concern

[ISO 14042]

5.3.3

life cycle interpretation

phase of **life cycle assessment** (5.3) in which the findings of either the inventory analysis or the impact assessment, or both, are combined consistent with the defined goal and scope in order to reach conclusions and recommendations

[ISO 14040]

5.3.3.1

consistency check

process of verifying that the assumptions, methods and data are consistently applied throughout the study and in accordance with the goal and scope definition

NOTE The consistency check should be performed before conclusions are reached.

[ISO 14043]

5.3.3.2

sensitivity check

process of verifying that information obtained from a **sensitivity analysis** (5.3.1.4) is relevant for reaching the conclusions and giving recommendations

[ISO 14043]

5.3.3.3

completeness check

process of verifying whether information from the preceding phases of an **life cycle assessment** (5.3) or **life cycle inventory analysis** (5.3.1) is sufficient for reaching conclusions in accordance with the goal and scope definition

[ISO 14043]

5.3.2.4

Điểm kết thúc của phạm trù

Thuộc tính hoặc khía cạnh của môi trường tự nhiên, của sức khỏe con người hoặc tài nguyên, nhận biết ra một vấn đề môi trường được quan tâm

[TCVN ISO 14042]

5.3.3

Diễn giải chu trình sống

Giai đoạn của **đánh giá vòng đời của sản phẩm** (5.3) trong đó các phát hiện của phân tích kiểm kê hoặc của đánh giá tác động, hoặc cả hai, được kết hợp một cách nhất quán với mục tiêu và phạm vi đã xác định để đạt đến các kết luận và kiến nghị.

[TCVN ISO 14040]

5.3.3.1

Kiểm tra tính nhất quán

Quá trình kiểm tra xác nhận rằng các giả thiết, phương pháp và các dữ liệu là được áp dụng một cách nhất quán trong suốt quá trình nghiên cứu và phù hợp với mục tiêu và phạm vi xác định.

CHÚ THÍCH Kiểm tra tính nhất quán cần phải được tiến hành trước khi đưa ra các kết luận

[ISO 14043]

5.3.3.2

Kiểm tra độ nhạy

Quá trình kiểm tra xác nhận rằng thông tin thu thập được từ **phân tích độ nhạy** (5.3.1.4) là thích đáng để đưa ra các kết luận và kiến nghị.

[ISO 14043]

5.3.3.3

Kiểm tra tính trọn vẹn

Quá trình kiểm tra xác nhận xem thông tin từ các giai đoạn theo tuần tự của cuộc **đánh giá vòng đời của sản phẩm** (5.3) hoặc **phân tích kiểm kê vòng đời của sản phẩm** (5.3.1) là đủ để đưa ra các kết luận phù hợp với mục tiêu và phạm vi xác định.

[ISO 14043]

5.3.4

comparative assertion

environmental claim regarding the superiority or equivalence of one product versus a competing product which performs the same function

[ISO 14040]

6 Terms relating to environmental labelling and declarations

6.1

environmental claim

statement, symbol or graphic that indicates an **environmental aspect** (1.2) of a **product** (4.2), a component or **packaging** (4.2.3)

NOTE An environmental claim may be made on product or packaging labels, through product literature, technical bulletins, advertising, publicity, telemarketing, as well as through digital or electronic media such as the Internet.

[ISO 14021]

6.1.1

environmental label

environmental declaration

claim which indicates the **environmental aspects** (1.2) of a **product** (4.2) or service

[ISO 14020]

6.1.2

qualified environmental claim

environmental claim (6.1) which is accompanied by an **explanatory statement** (6.1.4) that describes the limits of the claim

[ISO 14021]

5.3.4

Xác nhận so sánh

Công bố về môi trường liên quan đến tính chất trội hơn hoặc tương đương của một sản phẩm so với sản phẩm cạnh tranh có cùng chức năng.

[TCVN ISO 14040]

6 Thuật ngữ liên quan đến công bố và ghi nhãn môi trường

6.1

Công bố về môi trường

Phát biểu bằng lời, bằng biểu tượng hoặc hình vẽ minh họa chỉ ra một **khía cạnh môi trường** (1.2) nào đó của một **sản phẩm** (4.2), của một thành phần hoặc của **bao bì** (4.2.3) sản phẩm.

CHÚ THÍCH Một công bố về môi trường có thể được làm trên sản phẩm hoặc trên nhãn bao bì, thông qua mô tả sản phẩm, thông báo kỹ thuật, quảng cáo, chào hàng, ấn phẩm, marketing từ xa cũng như thông qua phương tiện nghe nhìn kỹ thuật số hoặc điện tử, như internet

[TCVN ISO 14021]

6.1.1

Nhãn môi trường

Công bố về môi trường

Sự công bố chỉ ra các **khía cạnh môi trường** (1.2) của một **sản phẩm** (4.2) hoặc dịch vụ

[TCVN ISO 14020]

6.1.2

Công bố về môi trường có giới hạn

Công bố về môi trường (6.1) có kèm theo **phản giải thích** (6.1.4) để mô tả các giới hạn của công bố đó

[TCVN ISO 14021]

TCVN ISO 14050 : 2009

6.1.3

environmental claim verification

confirmation of the validity of an **environmental claim** (6.1) using specific predetermined criteria and procedures with assurance of data reliability

[ISO 14021]

6.1.4

explanatory statement

any explanation which is needed or given so that an **environmental claim** (6.1) can be properly understood by a purchaser, potential purchaser or user of the **product** (4.2)

[ISO 14021]

6.2

type I environmental labelling programme

voluntary, multiple-criteria-based, third party programme that awards a licence which authorizes the use of **environmental labels** (6.1.1) on **products** (4.2) indicating overall environmental preferability of a product within a particular **product category** (6.2.1) based on **life cycle** (5.1) considerations

[ISO 14024]

6.2.1

product category

group of **products** (4.2) which have equivalent function

[ISO 14024]

6.2.1.1

fitness for purpose

ability of a product, process or service to serve a defined purpose under specific conditions

[ISO 14024]

6.1.3

Sự kiểm tra xác nhận công bố về môi trường

Sự xác định tính đúng đắn của **công bố về môi trường** (6.1) bằng cách sử dụng các tiêu chí và qui trình cụ thể đã định để đảm bảo độ tin cậy của các dữ liệu

[TCVN ISO 14021]

6.1.4

Phản giải thích

Bất kỳ sự giải thích cần thiết nào được đưa ra để giúp cho khách hàng, khách hàng tiềm năng hoặc người sử dụng **sản phẩm** (4.2) hiểu được đầy đủ một **công bố về môi trường** (6.1).

[TCVN ISO 14021]

6.2

Chương trình ghi nhãn môi trường kiểu I

Chương trình tự nguyện và dựa theo các chuẩn mực của bên thứ ba, được bên thứ ba cấp giấy phép cho sử dụng **nhãn môi trường** (6.1.1) trên **sản phẩm** (4.2), để chỉ ra tính thân thiện toàn diện với môi trường của một sản phẩm thuộc trong một **chủng loại sản phẩm** (6.2.1) cụ thể trên cơ sở xem xét **vòng đời của sản phẩm** (5.1).

[TCVN ISO 14024]

6.2.1

Chủng loại sản phẩm

Nhóm **sản phẩm** (4.2) có chức năng tương đương.

[TCVN ISO 14024]

6.2.1.1

Phù hợp về mục đích

Khả năng của một sản phẩm, quá trình hoặc dịch vụ, đáp ứng một mục đích đã được xác định trong những điều kiện cụ thể.

[TCVN ISO 14024]

TCVN ISO 14050 : 2009

6.2.1.2

product function characteristic

attribute or characteristic in the performance and use of a **product** (4.2)

[ISO 14024]

6.2.1.3

product environmental criteria

environmental requirements that the **product** (4.2) shall meet in order to be awarded an **environmental label** (6.1.1)

[ISO 14024]

6.2.2

ecolabelling body

third party body, and its agents, which conducts a **type I environmental labelling programme** (6.2)

[ISO 14024]

6.3

self-declared environmental claim

environmental claim (6.1) that is made, without independent third-party certification, by manufacturers, importers, distributors, retailers or anyone else likely to benefit from such a claim

[ISO 14021]

NOTE This is also called "type II environmental labelling".

6.4

type III environmental declaration

quantified environmental data for a product with preset categories of parameters based on the ISO 14040 series of standards, but not excluding additional environmental information provided with a **type III environmental declaration programme**

[ISO/TR 14025]

6.2.1.2

Đặc tính chức năng của sản phẩm

Thuộc tính hoặc đặc trưng trong tính năng vận hành và sử dụng của một **sản phẩm** (4.2).

[TCVN ISO 14024]

6.2.1.3

Chuẩn mực môi trường của sản phẩm (product environmental criteria)

Những yêu cầu về môi trường mà **sản phẩm** (4.2) cần phải thỏa mãn để được cấp **nhãn môi trường** (6.1.1)

[TCVN ISO 14024]

6.2.2

Cơ quan cấp nhãn sinh thái

Cơ quan thuộc bên thứ ba và các đại diện của nó, thực hiện **chương trình ghi nhãn môi trường kiểu I** (6.2).

[TCVN ISO 14024]

6.3

Tự công bố về môi trường

Công bố về môi trường (6.1) do các nhà máy, hàng nhập khẩu, hàng phân phối sản phẩm, các nhà bán lẻ hoặc bất cứ ai có lợi ích từ công bố về môi trường thực hiện mà không có sự chứng nhận của bên thứ ba độc lập.

CHÚ THÍCH Tự công bố về môi trường cũng còn được gọi là "ghi nhãn môi trường kiểu II"

[TCVN ISO 14021]

6.4

Công bố về môi trường kiểu III

Dữ liệu môi trường đã được định lượng cho một sản phẩm với các loại thông số đã được thiết lập trước dựa theo bộ tiêu chuẩn TCVN ISO 14040, nhưng không loại trừ thông tin môi trường bổ sung được đưa ra trong khuôn khổ một Chương trình công bố về môi trường kiểu III

[TCVN ISO 14025]

6.4.1

type III environmental declaration programme

voluntary process by which an industrial sector or independent body develops a type III environmental declaration, including setting minimum requirements, selecting categories of parameters, defining the involvement of third parties and the format of external communications

[ISO/TR 14025]

6.5

upgradability

characteristic of a **product** (4.2) that allows its modules or parts to be separately upgraded or replaced without having to replace the entire product

[ISO 14021]

6.6

material identification

words, numbers or symbols used to designate composition of components of a **product** (4.2) or **packaging** (4.2.3)

NOTE A material identification symbol is not considered to be an **environmental claim** (6.1).

[ISO 14021]

6.4.1

Chương trình công bố về môi trường kiểu III

Quá trình tự nguyện, qua một đó ngành công nghiệp hoặc một cơ quan độc lập biên soạn ra một Công bố về môi trường kiểu III, đặt ra các yêu cầu tối thiểu, lựa chọn các loại thông số, xác định rõ mối quan hệ của các bên thứ ba và hình thức thông báo ra bên ngoài.

[TCVN ISO 14025]

6.5

Khả năng nâng cấp

Đặc tính của một **sản phẩm** (4.2) cho phép các módul hoặc các bộ phận của nó nâng cấp được hoặc thay thế được một cách riêng rẽ mà không cần thay thế toàn bộ sản phẩm.

[TCVN ISO 14021]

6.6

Phân định nguyên vật liệu

Các từ ngữ, con số hoặc biểu tượng được dùng để ấn định cho thành phần cấu tạo của một **sản phẩm** (4.2) hoặc **bao bì** (4.2.3).

CHÚ THÍCH Một biểu tượng phân định nguyên vật liệu không được coi là một công bố về môi trường

[TCVN ISO 14021]

Annex A

(informative)

Additional terms and definitions from Technical Report ISO/TR 14061

A.1

forest

generally considered to be a plant community of predominantly trees and other woody vegetation growing together, its land, flora and fauna, their interrelationships, and the resources and values attributed to it

NOTE Forests vary greatly around the world depending on the climate, soil, history and culture of the country involved. Many countries have a definition of forest included in legislation.

A.2

principles, criteria and indicators

international, national and private sector initiatives, whether governmental or non-governmental, provide a common hierarchical framework including "Principles, criteria and indicators" for evaluating progress towards achieving SFM

NOTE 1 In some initiatives, the principles are considered to be included in the criteria.

NOTE 2 For the purposes of this report, the term "Criteria & Indicators" is used specifically in reference to the sets of Criteria & Indicators of Sustainable Forest Management developed through the intergovernmental processes.

A.3

principles

fundamental rules which serve as a basis for reasoning and action

NOTE Principles are explicit elements of a goal such as SFM.

A.4

criteria

characteristics that are considered important and by which success or failure can be judged

NOTE The role of criteria is to characterize or define the essential elements or set of conditions or processes by which sustainable forest management may be assessed.

[Source: Intergovernmental Seminar on Criteria and Indicators for SFM (ISCI)]

Phụ lục A

(tham khảo)

Các thuật ngữ và định nghĩa bổ sung từ Báo cáo kỹ thuật ISO/TR 14061

A.1

Rừng

Nói chung, là một quần xã thực vật với cây và thực vật thân gỗ chiếm ưu thế cùng phát triển, đất đai, hệ thực vật và hệ động vật, mối quan hệ giữa chúng trong quần xã được coi là các nguồn tài nguyên và giá trị của quần xã đó.

CHÚ THÍCH Trên toàn thế giới, rừng là rất khác nhau do khí hậu, đất, lịch sử và văn hóa của từng nước cụ thể. Rất nhiều nước có định nghĩa về rừng được đưa vào trong các văn bản pháp lý.

A.2

Nguyên lý, chuẩn mực và chỉ thị

Các sáng kiến quốc tế, quốc gia và thành phần tư nhân, bất luận chính phủ hay phi chính phủ, đưa ra một khuôn khổ sắp xếp theo thứ bậc chung kể cả "Nguyên lý, chuẩn mực và chỉ thị" để đánh giá tiến trình theo hướng đạt được sự quản lý rừng bền vững (SFM).

CHÚ THÍCH 1 Trong một vài sáng kiến, các nguyên lý được cho là nằm trong chuẩn mực;

CHÚ THÍCH 2 Vì mục đích của báo cáo ISO/TR 14061, khái niệm "Chuẩn mực và Chỉ thị" được sử dụng một cách đặc biệt trong khi nói đến tập hợp "Chuẩn mực và Chỉ thị" của quản lý rừng bền vững như đã được triển khai trong các quá trình hợp tác liên chính phủ.

A.3

Nguyên lý

Các nguyên tắc cơ bản dùng làm cơ sở cho lý do và hành động.

CHÚ THÍCH Các nguyên lý là các yêu tố rõ ràng của một mục tiêu như SFM

A.4

Chuẩn mực

Các đặc tính được cho là quan trọng, dùng để đánh giá thành công hoặc thất bại.

CHÚ THÍCH Vai trò của chuẩn mực là đặc tính hóa hoặc xác định ra các thành phần cốt lõi hoặc tập hợp các điều kiện hoặc quá trình, qua đó có thể đánh giá được sự quản lý rừng bền vững

[Nguồn: Hội thảo liên chính phủ về Chuẩn mực và Chỉ thị đối với SFM (ISCI)].

A.5

indicators

quantitative, qualitative or descriptive measures that when periodically evaluated and monitored show the direction of change

[Source: Intergovernmental Seminar on Criteria and Indicators for SFM (ISCI)]

A.6

sustainable development

meeting the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs, [Source: The Brundtland Report].

A.7

sustainable forest management

NOTE While there is broad agreement on the concept of SFM, there are variations in the definitions developed through the various national and international initiatives. Two definitions of SFM have been included here so that the user of this Technical Report can understand the scope of the concept and the ways it has been defined by people from two different regions of the world.

A.7.1

sustainable forest management

SFM

process of managing permanent forest land to achieve one or more clearly specified objectives of management with regard to the production of a continuous flow of desired forest products and services, without undue reduction of its inherent values and future productivity and without undue undesirable effects on the physical and social environment,

[Source: International Tropical Timber Organization (ITTO)].

7.1.2

sustainable forest management

SFM

stewardship and use of forests (A.1) and forest land in a way and at a rate that maintains their biodiversity, productivity, regeneration capacity, vitality and their potential to fulfil, now and in the future, relevant ecological, economic and social functions, at local, national and global levels and does not cause damage to other ecosystems, [Source: Pan-European (Helsinki) Process].

A.5

Chỉ thị

Các biện pháp định tính, định lượng hoặc mô tả mà khi được định kỳ đánh giá và quan trắc thì chỉ ra được chiều hướng của sự thay đổi.

[Nguồn: Hội thảo liên chính phủ về Chuẩn mực và Chỉ thị đối với SFM (ISCI)].

A.6

Phát triển bền vững

Sự phát triển đáp ứng được nhu cầu của hiện tại mà không làm tổn hại đến khả năng thỏa mãn các nhu cầu của các thế hệ tương lai. [Nguồn: Báo cáo của Brundtland].

A.7

Quản lý rừng bền vững

CHÚ THÍCH Trong khi khái niệm SFM có được sự đồng ý rộng rãi thì có nhiều phương án định nghĩa đã được đưa ra trong các sáng kiến khác nhau của quốc gia và quốc tế. Hai định nghĩa về SFM được đưa ra đây để sao cho người sử dụng Báo cáo kỹ thuật này có thể hiểu được phạm vi của khái niệm và cách thức mà người ở hai vùng khác nhau của thế giới đã định nghĩa nó.

A.7.1

Quản lý rừng bền vững

SFM

Quá trình quản lý đất đai rừng lâu bền để thu được một hoặc nhiều hơn các mục tiêu quản lý đã xác định rõ về sản xuất liên tục các dòng sản phẩm và dịch vụ nghề rừng mong muốn, không làm giảm thái quá các giá trị vốn có và năng suất trong tương lai của rừng, không tạo ra các ảnh hưởng không mong muốn quá mức lên môi trường xã hội và vật chất . [Nguồn: Tổ chức quốc tế về gỗ nhiệt đới].

A.7.2

Quản lý rừng bền vững (sustainable forest management)

SFM

Trách nhiệm quản lý và sử dụng rừng (A.1) và đất đai của rừng theo cách thức và tốc độ duy trì được tính đa dạng sinh học, năng suất, khả năng tái sinh, sức sống của rừng và tiềm năng của rừng để đáp ứng được các chức năng xã hội, kinh tế và sinh thái cho hiện tại và trong tương lai.

[Nguồn: Pan- European (helsinki) Process]

Annex B

(informative)

Additional concepts encountered in the international environmental community environnementale

B.1 Best Available Technique (BAT)

- [1] EU Directive 96/61/EEC (September 24, 1996) concerning Integrated Pollution Prevention and Control, Article 2(11).
- [2] OECD Council Recommendation, May 1972, Environment and Economics, Guiding principles concerning international economic aspects of environmental policies.
- [3] Convention on the Protection of the Marine Environment of the North East Atlantic. Paris 22 September 1992, Article 2, clause 3 (b) and amendment No. 1.

B.2 Critical load

- [1] DOWING, R.J., HETTELINGH, J.-P. and DE SMET, P.A.M., 1993. Calculation and Mapping Critical Loads in Europe. Status Report 1993.

B.3 Precautionary principle

- [1] ISO 14004:1996, Environmental management systems — General guidelines on principles, systems and supporting techniques, Annex A, principle No. 15.
- [2] The Rio Declaration on Environment and Development, principle No. 15.
- [3] Convention on the Protection of the Marine Environment of the North East Atlantic. Paris, 22 September 1992. Article 2, clause 2 (a).

B.4 "Polluter pays" principle

- [1] ISO 14004:1996, Environmental management systems — General guidelines on principles, systems and supporting techniques, Annex A, principle No. 16.
- [2] The Rio Declaration on Environment and Development, principle No. 16.
- [3] Convention on the Protection of the Marine Environment of the North East Atlantic. Paris, 22 September 1992. Article 2, clause 2 (b).
- [4] The Polluter Pays Principle, OECD 1975.

Phụ lục B

(tham khảo)

Bổ sung các khái niệm có thể thường gặp trong cộng đồng quốc tế về môi trường

B.1 Kỹ thuật sẵn có tốt nhất

- [1] Hướng dẫn của EU 96/61/EEC (24/9/1996) liên quan đến phòng ngừa và kiểm soát tổng thể ô nhiễm, Điều 2 (11).
- [2] Kiến nghị của Hội đồng OECD, tháng 5/1972, Môi trường và Nền kinh tế, Nguyên tắc đường hướng liên quan đến phương diện kinh tế quốc tế của chính sách môi trường.
- [3] Công ước Bảo vệ môi trường biển vùng Đông Bắc Đại Tây Dương, Pari, ngày 22/09/1992, Điều 2, 3(b) và Sửa đổi số 1.

B.2 Tải lượng tối hạn

- [1] Dowing, RJ, Hehelingh, J-P và de met, P.A.M, 1993. Tính toán và bản đồ hoá các vùng chịu tải tối hạn ở Châu Âu. Báo cáo hiện trạng, 1993.

B.3 Nguyên tắc phòng ngừa

- [1] TCVN ISO 14004 : 2005 (ISO 14004 : 2004) Hệ thống quản lý môi trường. Hướng dẫn chung về nguyên tắc, hệ thống và kỹ thuật hỗ trợ. Phụ lục A, nguyên tắc 15.
- [2] Tuyên bố Rio về môi trường và phát triển, nguyên tắc số 15.
- [3] Công ước về bảo vệ môi trường biển vùng Đông Bắc Đại tây dương, Pari, 22/09/1992, Điều 2, Mục 2 (a).

B.4 Nguyên tắc “người gây ô nhiễm phải trả tiền”

- [1] TCVN ISO 14004 : 1997 (ISO 14004 : 1996) Hệ thống quản lý môi trường - Hướng dẫn chung về nguyên tắc, hệ thống và kỹ thuật hỗ trợ. Phụ lục A, nguyên tắc số 16.
- [2] Tuyên bố Rio về môi trường và phát triển, nguyên tắc số 16.
- [3] Công ước về bảo vệ môi trường vùng biển Đông Bắc Đại Tây Dương. Pari, 22/09/1992, Điều 2, Mục 2 (b).
- [4] Nguyên tắc “Người gây ô nhiễm phải trả tiền”, OECD 1975

B.5 Pollution

- [1] EU Directive 96/61/EEC (September 24, 1996) concerning Integrated Pollution Prevention and Control, Article 2(11).
- [2] IMO/UNESCO/WMO/IAEA/UN/UNEP Joint Group of experts on the Scientific Aspects of Marine Pollution (GESAMP).
- [3] Convention on the Protection of the Marine Environment in the North East Atlantic. Paris, 22 September 1992. Article 1, clause (d).
- [4] Convention on the Protection of the Marine Environment of the Baltic Sea Area, 1992, (Helsinki Convention), Article 2, clause 1.

B.6 Sustainable development

- [1] "Our Common Future": Report published by the World Commission on Environment and the Development (the Brundtland Report).
- [2] "Sustainable America: A New Consensus for Prosperity, Opportunity, and Health Environment for the Future": The President's Council on Sustainable Development, February 1996.
- [3] Towards Sustainability: A European Programme of Policy and Action in relation to the Environment and Sustainable Development. EU, Vol. II, 27 March 1992.

B.5 Ô nhiễm

- [1] Hướng dẫn của EU, 96/61/EEC (24/09/1996) liên quan đến phòng ngừa và kiểm soát tổng thể ô nhiễm, Điều 2 (11).
- [2] Liên nhóm chuyên gia IMO/UNESCO/ WMO/ IAEA/ UN/UNEP về các khía cạnh khoa học của ô nhiễm biển (GESAMP).
- [3] Công ước về Bảo vệ môi trường vùng biển Đông bắc Đại Tây Dương. Pari, 22/09/1992. Điều 1, Mục (d).
- [4] Công ước về Bảo vệ môi trường biển vùng Biển Bantic, 1992 (Công ước Helsinki), Điều 2, Mục 1.

B.6 Phát triển bền vững

- [1] Tương lai chung của chúng ta : Báo cáo do Uỷ ban thế giới về Môi trường và Phát triển công bố (Báo cáo Bundtland).
- [2] "Châu Mỹ bền vững: Đóng thuận mới vì sự Thịnh vượng, Cơ hội và Môi trường trong lành cho Tương lai", Hội đồng chủ tịch về phát triển bền vững 02/1996.
- [3] Hướng về sự bền vững, Chương trình hành động và chính sách của Châu Âu liên quan đến môi trường và sự phát triển bền vững. Quyển II, EU, 03/27/1992.

Thư mục tài liệu tham khảo

- [1] ISO 10241 ; 1992, International terminology standards — Preparation and layout
 - [2] ISO/IEC Guide 2: 1996, Standardization and related activities — General vocabulary
-